7/3938

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.005/031/2541 26 /11 /2004
KONU : **Soru Önergesi**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 11.11.2004 tarih ve B.02.0. KKG.0.12/106-387-15/5270 sayılı yazısı.

Yozgat Milletvekili Sayın Emin KOÇ tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/3938 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım ilgili kuruluşu Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan 19.11.2004 tarih ve B.02.2.TRT.0.61.00.00/4484 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
EK-1 Yazı (2 sh.)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Tel : 419 22 46-47-50
Faks : 419 22 43

7/3938

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
Genel Müdürlüğü
Hukuk Müşavirliği

SAYI : B.02.2.TRT.0.61.00.00/ 4484
KONU : **7/3938 sayılı Önerge Cevabı.**

19.11.2004

DEVLET BAKANLIĞI'NA
(Prof. Dr. Beşir ATALAY)

İLGİ : 11.11.2004 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106.387-15/5270 sayılı yazınız.

Yozgat Milletvekili Sayın Emin KOÇ'un Başbakan Sayın Recep Tayip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak cevaplanması talebiyle verdiği 7/3938 sayılı Soru Önergesi ile ilgili Kurumumuz görüşü aşağıda arz olunmuştur.

1-2-3 ve 4. sorulara birlikte cevap verilmiştir.

TRT Genel Müdürü Şenol DEMİRÖZ'ün göreve başladığı 12.01.2004 tarihi itibariyle, Kurumun mali durumu incelenmiş ve 2003 mali yılının 23 trilyon TL zararla sonuçlandığı, faaliyet gelirinin ise bulunmadığı tespit edilmiştir. Kurum, Yönetim Kurulunun, Genel Müdür Şenol DEMİRÖZ'ün göreve başlamasından önce 29.07.2003 tarihli toplantısında kabul edilen 2004 yılı finansman programında, 2004 yılının 126 trilyon lira zararla kapanacağı ve 63 trilyon lira finansman açığının olacağı tahmin edilmiştir. Finansman açığının en önemli sebebi, 22.01.2003 tarih ve 2003 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 2003 yılı elektrik enerji hasılatından TRT'ye ayrılan payın, % 3,5'den % 2'ye indirilmesidir.

Ayrıca, Kurum hizmetlerinin uzun süre vekaletle yürütülmesinden dolayı yatırımların yapılamaması ve stokların tüketilmesine sebep olmuş, program ve yayınlarda yeni projeler de üretilemediğinden reklam gelirlerinde de azalma meydana gelmiştir.

Kurumun bandrol ve reklam gelirlerinin artırılması yolunda gerekli çalışmalar başlatılmış ve aynı zamanda giderlerde kısıntı yapılarak tasarrufa da gidilmiştir.

Bununla birlikte, personel fazlalığı sorunu bulunan Kurumun, halen yıllık bütçesinin % 45-50'sini personel masrafları oluşturmaktadır. 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunundaki hükümler sebebiyle Kurumun reorganizasyon çalışmaları ve norm kadroların belirlenerek hayata geçirilmesi işlemleri de yapılamamıştır. Kurumumuzca bu konudaki çalışmalar devam edilmektedir.

Diğer yandan, pek çok ülkede olduğu gibi kamu yayıncılığının istikrarlı ve sabit bir gelir kaynağına sahip bulunması gerekmektedir. TRT Kurumunun da istikrarlı ve sabit bir gelire kavuşturulması için çeşitli alternatifler üzerinde çalışmalar yapılmış ve Hazine Müsteşarlığı ile Devlet Planlama Teşkilatına sunulmuştur.

5. Kurumumuz bünyesinde sunucu kadrosunda eleman istihdam edilmemektedir. Ancak, genel olarak Kurumumuz spikerleri sunucu olarak görev yapmaktadırlar. Kurumumuzun radyo ve televizyon kanallarında yer alan haberler, haber programları ve diğer programların yoğunluğu göz önüne alındığında, mevcut spiker kadrosu hizmetin karşılanması konusunda yetersiz kalmaktadır. Dolayısıyla, programlarda sunucu ihtiyacı zaman zaman dışardan karşılanmaktadır. Bu ihtiyaç, hazırlanmakta olan programın içeriği, yayın saati ve hedef kitlesi dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu noktadan hareketle ihtiyaç duyulan konularda kendini yetiştirmiş, konusunun uzmanı olmuş, ülke genelinde kabul görmüş ve seyirci ile kolay diyalog kurabilen kişilere sunucu olarak görev verilmektedir.

7/3938

Kurumumuzda spiker olarak görev yapan personelin maaşları aylık ortalama 2.500.000.000.-TL civarındadır. Dışarıdan sağlanan hizmetlerde ödenen ücretler yine programın içeriğine, hedef kitlesine ve görev verilen sunucunun alt yapısına, uzmanlığına, geçmişte yaptığı hizmetlere ve programa sağlamış olduğu katkılara göre belirlenmektedir. Bu bağlamda örneğin Gün Başlıyor ve Çalsın Davullar adlı programların sunuculuğunu yapan İkbal Gürpınar'a, Gün Başlıyor programından dolayı 500.000.000.-TL, Çalsın Davullar adlı programdan dolayı 750.000.000.-TL; Ramazan ayında hizmetine ihtiyaç duyulan "Ramazan Sevinci" adlı programın sunucusu Dr. Senai Demirci ve Sahur Özel Programının sunucusu Prof. Dr. Mim Kemal Öke'ye her program için brüt 250.000.000.-TL; Anılarla Müzik adlı programın sunucusu Şevket Uğurluer'e 650.000.000.-TL; Müziğimiz Kültürümüz adlı programın sunucusu ve danışmanı İncila Bertuğ'a 450.000.000.-TL ücret ödenmiştir.

Özel kanallarda hazırlanan benzer programlarda ödenen ücretler de göz önüne alındığında Kurumumuzca ödenen ücretler, piyasa şartlarının altındadır. Kurum dışı yapımlarda ise sunuculara ücret ödenmemekte, bu bedel program genel bütçesinden ve yapımcı firma tarafından ödenmektedir.

Kurum dışından alınan programlar, Kurum Dışı Programların Alımı ve Satımı Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak, bütçe ve harcamaları Yönetmelik hükümlerine göre teşekkül eden Komisyonların Kararıyla uygun bulunarak alınmaktadır. Ayrıca Dış Kaynaklı Programların tavan ücretleri de piyasa şartları göz önünde tutularak Genel Müdürlük Oluru ile belirlenmekte olup, ücretler bu tavanı aşmamaktadır.

Bugüne kadar Türk Filmleri için 2.903.996.960.800.-TL, Dış Kaynaklı Programlar için (Film, Dizi, Çizgi, Çocuk, Müzik, Belgesel, Magazin, Spor v.b.) 8.773.771 $, 15.450 Euro ve 750 CHF ödeme yapılmıştır.

Keza Kurum dışına ısmarlanan program ve dizilerin bölüm başına maliyeti; piyasa şartlarına, program veya dizinin içeriğine göre değişkenlik arz etmekte ve bölüm başına maliyet 50-100 Milyar Lira civarında gerçekleşmektedir. Örneğin, Kurumda yayınlanan "Ayva Sarı Nar Kırmızı" adlı programın bölüm maliyeti 104 Milyar TL, Aşk Mahkumu adlı dizinin bölüm başı maliyeti 105 Milyar TL, Kuzenlerim adlı dizinin bölüm maliyeti 41 Milyar TL, Şeytan Ayrıntıda Gizlidir adlı dizinin bölüm maliyeti 86 Milyar TL civarındadır.

Oysa, özel televizyon kanallarında yayınlanan program ve dizilerde ise fiyatların, örneğin Kurtlar Vadisi 350 Milyar TL, Bir İstanbul Masalı 175 Milyar TL, Emret Bakanım 116 Milyar TL, 24 Saat 145 Milyar TL olarak gerçekleştiği bilinmektedir.

Kurum dışına ısmarlanan programlarda Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ilgili komisyon kararlarına göre alım yapılmakta olup, Kurumun ısmarladığı program ve dizilerin maliyeti de piyasa rayicinin altında gerçekleşmektedir.

Arz ederim.

Şenol DEMİRÖZ
TRT Genel Müdürü